

POKROVITELJ
54. VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI
/UNDER PATRONAGE OF:

Zoran Milanović
Predsjednik Republike Hrvatske
/President of the Republic of Croatia

FINANCIJSKU POTPORU OSIGURAVAJU
/FINANCIAL SUPPORT PROVIDED BY:

ZLATNI SPONZORI/GOLDEN SPONSORS:

PARTNERI FESTIVALA / FESTIVAL PARTNERS:

SREBRNI SPONZORI/SILVER SPONSORS:

BRONČANI SPONZORI/BRONZE SPONSORS:

OSTALI SPONZORI/OTHER SPONSORS:

BRANDOVI/BRANDS:

USTANOVE, INSTITUCIJE I AGENCIJE PARTNERI FESTIVALA/
INSTITUTIONS, CORPORATIONS AND AGENCIES PARTNERS OF THE FESTIVAL:

ORGANIZATORI I OSNIVAČI 54. VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI/
THE ORGANIZERS AND FOUNDERS OF THE 54th VARAŽDIN BAROQUE EVENINGS:

Kontakt informacije/Contact information:
Koncertni ured Varaždin/Concert Agency Varaždin
A.Cesarca 1, 42000 Varaždin, Hrvatska, tel/fax: +385 42 212 907
e-mail: office@vbv.hr
www.vbv.hr

PRODAJA ULAZNICI/TICKET SALES: Koncertni ured Varaždin, A. Cesarca 1, Varaždin, +385 42 311 907, office@vbv.hr

Nedjelja, 22. rujna 2024.

Velika koncertna dvorana HNK u Varaždinu, 20.00 sati

Ensemble Contratemp

María Hinojosa, Clorinda

Jorge Juan Morata, Tancredi

Furio Zanasi, pripovjedač

Adrián Schvarzstein, glumac

Farran Sylvan James & Maria Gomis, violine

Lixsania Fernández, viola da gamba

Katy Elkin, šalmaj, flaute, cimbalo

Eduardo Egüez, teorba i gitara

Joan Palet, kontrabas

Albert López Cortés, udaraljke

Jordi Domènech, čembalo

Didac Cano, cirkus

Jūratė Širvytė-Rukštelė, ples

PROGRAM

IL COMBATTIMENTO di Tancredi e Clorinda *Glazba: Claudio Monteverdi - Libretto: Torquato Tasso*

Samuel Scheidt

Gagliarda La Battaglia

Marco Uccellini

Aria Sopra la Bergamasca

Agostino Steffani

Bella mia

Giorgio Mainerio

Gagliarda

Claudio Monteverdi

Moresca

Francesco Cavalli

Musica (iz opere Gli amori d'Apollo)

Claudio Monteverdi

Sinfonia (iz Il Combattimento)

Sinfonia (iz opere L'incoronazione di Poppea)

Francesco Cavalli

Sinfonia (iz opere Gli amori d'Apollo)

Claudio Monteverdi

Vorrei baciarti

Andrea Falconieri

Ciacconna

Follia

Claudio Monteverdi

Zefiro torna

Claudio Monteverdi

Ohimè, ch'io cado

Claudio Monteverdi

Toccata (iz opere Orfej)

Claudio Monteverdi

Vi ricordi

Claudio Monteverdi

Il Combattimento di Tancredi e Clorinda

Marco Marazzoli

Qui va il Combattimento

Madrigal *Combattimento di Tancredi e Clorinda* **Claudija Monteverdija** (1567.-1643.) prvi je puta izveden 1624. godine u doba karnevala u palači plemićke obitelji Mocenigo u Veneciji. Tekst madrigala temelji se na dvanaestom pjevanju epa *Oslobođeni Jeruzalem* Torquata Tassa, u kojemu se kršćanski vitez Tancredi bori protiv Saracena, ne znajući da se ispod oklopa krije Clorinda, žena koju voli. Na kraju bitke Clorinda na samrti moli Tancredija da je krsti, on joj skida kacigu i tek tada otkriva njezin pravi identitet.

Madrigal je u tiskanom obliku objavljen 1638. godine u Monteverdijevoj osmoj knjizi madrigala naslovljenoj *Madrigali guerrieri et amorosi*. U tom izdanju skladatelj opisuje i prvu izvedbu djela nekoliko godina ranije: „nakon što je izvedeno nekoliko madrigala bez glume, Clorinda iznenada izlazi iz dijela prostorije u kojemu se izvodi glazba. U oklopu je, hoda. Slijedi je Tancredi, također u oklopu, jašući na drvenom konju. Pripovjedač tada započinje pjevati. Tancredi i Clorinda kreću se i glume u skladu s njegovom pripovijesti...“, stoji iznad notnog zapisa. Prema Monteverdijevim riječima, svi prisutni prihvatili su skladbu uz „velik aplauz i odobravanje“ te su bili „gotovo do suza ganuti“ ovim djelom, jer tavo što „nikad prije nisu vidjeli ni čuli“.

Tu veliku novost predstavlja ono što Monteverdi naziva *stile concitato*, odnosno afektivni, dramatičan, uzburkani stil skladanja. Osvrćući se na tada suvremene načine skladanja, u predgovoru osmoj knjizi madrigala piše kako je skladateljima do sada pošlo za rukom glazbom prikazati osjećaj ljubavi, no smatra da su potrebni novi postupci kojima bi bilo moguće izraziti i osjećaj ljutnje ili nasilnost rata. U skladu s time razvija *stile concitato* te spomenute osjećaje u glazbi simbolizira efektima poput trilera ili brzog ponavljanja jednog tona. U skladbi *Combattimento di Tancredi e Clorinda* prisutni su i drugi efekti kao što su dramatične pauze ili *pizzicato* kojim se dočaravaju zvukovi udaraca mačem, a to je ujedno i jedan od najranijih zapisa ove tehnike u povijesti glazbe. Današnja je publika navikla na ovakve efekte pa je možda teško zamisliti oduševljenje koje je na početku 17. stoljeća mogao izazvati ovaj madrigal, no tadašnjem je slušatelju zasigurno zvučao nesvakidašnje i inovativno.

Članovi ansambla Contratempis o svojem projektu kažu: „*Nadahnuti idejom 'karnevalske' večeri točno prije 400 godina u Palači Mocenigo, naša produkcija ne uključuje samo glazbu Monteverdija i njegovih suvremenika kao što su Steffani, Cavalli, Mainerio i Uccellini, već ples i cirkus. Naša trupa dvorskih luda (pjevača, glazbenika, glumaca i akrobata) predstavlja plemićima koji su se nenadano našli na pozornici komičnu i poetsku produkciju. Ističući ljudske odnose opisane u Monteverdijevim madrigalima, izvedba je susret neobičnih situacija koje su izazvale lude, igra glazbene i vokalne virtuoznosti te interakcija s publikom. Večer završava skladbom Il Combattimento di Tancredi e Clorinda, izvedenom za odabrane plemićke večeri - iako bi možda, ali samo možda, kraj mogao biti inovativan čak i za Monteverdija. Napokon, to je ipak kazalište, zar ne?*“

Jelena Sviben

Ensemble Contratempis je novo ime trupe Le Tendre Amour, koja je već nekoliko puta nastupila na Varaždinskim baroknim večerima gdje je i dvaput nagrađena: Nagradom *Jurica Murai* za najbolju interpretaciju te Nagradom *Ivan Lukačić* za najviši izvođački domet. Radi se o ansamblu za ranu glazbu sa sjedištem u Barceloni, koji je održao brojne koncerte diljem Europe i Sjedinjenih Američkih Država u sklopu kako najprestižnijih festivala rane glazbe tako i koncertnih sezona. Osim koncerata, njihove aktivnosti uključuju produkcije komornih opera te produkcije koje kombiniraju kazalište, cirkus i baroknu glazbu. Ansambl surađuje s izdavačkim kućama Brilliant Classics i K617, a uživo su ga snimale nacionalne radio postaje Katalonije, Slovenije, Nizozemske i Hrvatske. Produkcijom kojom će se ove godine predstaviti na Varaždinskim baroknim večerima, ansambl obnavlja praznu Monteverdijevog djela *Il combattimento di Tancredi e Clorinda* kombinirajući instrumentalni i vokalni virtuozi s elementima cirkusa i dobrom dozom humora.

